

Uændret lønudvikling på 3,2 pct. i 4. kvartal 2021

I 4. kvartal 2021 var den årlige lønstigningstakt på DA-området 3,2 pct. Det er tredje kvartal i træk, at lønudviklingen er 3,2 pct., jf. tabel 1.

I 2. kvartal 2021 og til dels i 3. kvartal 2021 var lønudviklingen påvirket af, at en del lokale lønforhandlinger i 2020 blev afsluttet relativt sent på året som følge af Covid-19. Dermed indgik der to lønreguleringer i den årlige lønstigningstakt i nogle brancher, hvilket isoleret set bidrog til at øge lønudviklingen. Dette forhold indgår som udgangspunkt ikke i lønudviklingen i 4. kvartal.

Inflationen var 3,2 pct. i 4. kvartal 2021, hvilket var 1,3 pct.-point over udviklingen i 3. kvartal. Den tiltagende inflation kan i høj grad henføres til stigende energipriser. Der var således ikke en reallønsfremgang på DA-området i 4. kvartal 2021.

Tabel 1. Udvikling i løn og priser

	2. kv. 2020	3. kv. 2020	4. kv. 2020	1. kv. 2021	2. kv. 2021	3. kv. 2021	4. kv. 2021
DA området	----- Årlig ændring i pct. -----						
Arbejdere	1,9	2,3	2,7	2,9	3,2	3,6	3,6
Funktionærer	1,8	2,1	2,2	2,1	3,1	2,7	2,8
Fremstillingssektoren	1,7	2,1	2,4	2,3	2,9	3,0	3,0
Bygge og anlæg	2,2	2,5	3,1	3,9	4,0	4,2	4,4
Serviceprægede erhverv	1,9	2,2	2,4	2,2	3,1	3,1	3,1
DA området i alt	1,9	2,2	2,5	2,5	3,2	3,2	3,2
Forbrugerpriser	0,1	0,5	0,5	0,7	1,6	1,9	3,2
Reallønsudvikling	1,8	1,7	2,0	1,8	1,6	1,3	0,0

Anm.: Opgjort efter DB07. Lønudviklingen for 2. og 3. kvartal 2021 for fremstilling er oprevideret med hhv. 0,2 pct.-point og 0,1 pct.-point siden seneste offentliggørelse. For hele DA-området er lønudviklingen i 2. kvartal 2021 oprevideret med 0,1 pct.-point.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik og Danmark Statistik.

Lønudviklingen i fremstillingsvirksomhed ligger fortsat på 3,0 pct. i 4. kvartal 2021, mens lønstigningstakten inden for bygge- og anlægsbranchen er tiltaget fra 4,2 pct. i 3. kvartal 2021 til 4,4 pct. i 4. kvartal 2021. Lønudviklingen i serviceprægede erhverv var på 3,1 pct., ligesom i de to foregående kvartaler.

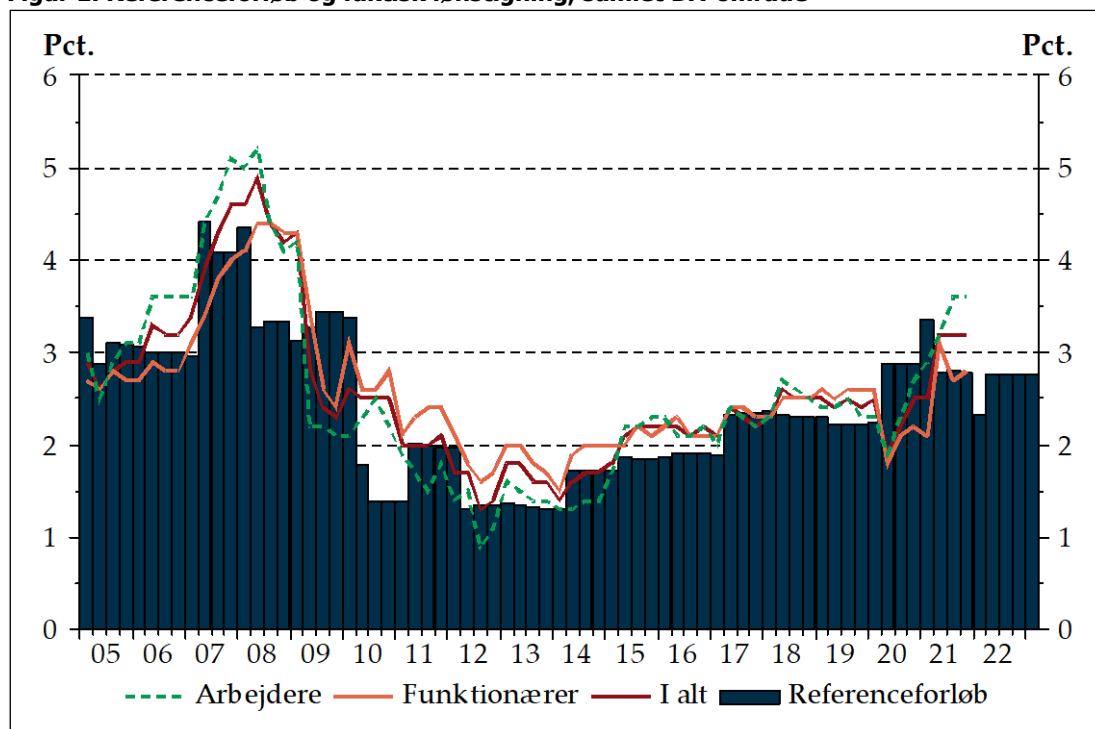
Funktionærernes årlige lønstigningstakt var 2,8 pct. i 4. kvartal 2021 og arbejderne lønstigningstakt var 3,6 pct., hvilket er omtrent uændret fra forrige kvartal.

Profilen i de aftalte lønstigninger er afspejlet i referenceforløbet for overenskomstfornyelserne fra foråret 2020, og samlet set er lønstigningen for 4. kvartal 2021 ca. 0,4 pct.-point over referenceforløbet.

Samlet lønudvikling på DA-området

På hele DA-området var lønstigningstakten på 3,2 pct. i 4. kvartal 2021. Lønudviklingen lå dermed 0,4 pct.-point over de aftalte omkostningsstigninger i det overenskomstbaserede referenceforløb. Arbejdernes lønstigningstakt var på 3,6 pct., og funktionærernes lønstigningstakt lå på 2,8 pct. i 4. kvartal 2021, *jf. figur 1*.

Figur 1. Referenceforløb og faktisk lønstigning, samlet DA-område

Anm.: Den faktiske lønstigning omfatter hele DA-området, det vil sige inkl. ansatte, der ikke er omfattet af overenskomster i referenceforløbet. Opgørelsen af omkostningerne for de overenskomstbaserede referenceforløb sker under forudsætning om fuldt relativt gennemslag af stigninger i mindste- og normallønssatser og tager udgangspunkt i overenskomsternes omkostningselementer på 13 udvalgte overenskomstområder, hvilket betyder, at fremstillingssektoren vægter mere i forhold til DA-området samlet set, mens servicesektoren vægter mindre. Dertil vægter timelønnede mere. Stigningerne beregnes som et teknisk gennemslag baseret på de landsdækkende overenskomster. På den enkelte arbejdsplads kan lønudviklingen afvige herfra som følge af lokale forhandlinger mellem ledelse og de ansatte.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik samt egne beregninger.

Det samlede bidrag fra genebetalinger, fritvalgsordninger, personalegoder og pensionsindbetalinger udgjorde 1,4 pct.-point i 4. kvartal 2021 på hele DA-området, *jf. tabel 2*. Heraf bidrog fritvalgsordninger med halvdelen, svarende til 0,7 pct.-point, hvilket er uændret fra 3. kvartal 2021. Pensionsindbetalinger bidrog med 0,4 pct.-point, og genetillæg bidrog med 0,1 pct.-point. Begge bidrag aftog med 0,1 pct.-point ift. foregående kvartal. Personalegoder bidrog med 0,1 pct.-point. Det er usædvanligt med bidrag fra personalegoder, der afviger fra 0,0 pct. i denne opgørelse. Senest, det skete, var i 2016.

Der er lidt variation mellem hovedbrancherne i forhold til de forskellige bidrag til lønstigningerne, men det samlede billede med størst bidrag fra fritvalgsordninger og pensionsindbetalinger, et let positivt, men aftagende, bidrag fra genebetalinger og et let positivt bidrag fra personalegoder går igen, *jf. tabel 2*.

Tabel 2. Lønstigningstakternes sammensætning, hovedbrancher og DA i alt

	3. kvartal 2021				4. kvartal 2021			
	Fremstilling	Bygge- og anlæg	Service	Hele DA	Fremstilling	Bygge- og anlæg	Service	Hele DA
Samlet lønudvikling	2,9	4,2	3,1	3,2	3,0	4,4	3,1	3,2
<i>Heraf:</i>	<i>Pct.-point</i>							
Genetillæg	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Fritvalgsordninger	0,7	0,8	0,7	0,7	0,7	0,8	0,7	0,7
Personalegoder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
Pension	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,4	0,4
I alt	1,4	1,5	1,4	1,4	1,4	1,6	1,3	1,4

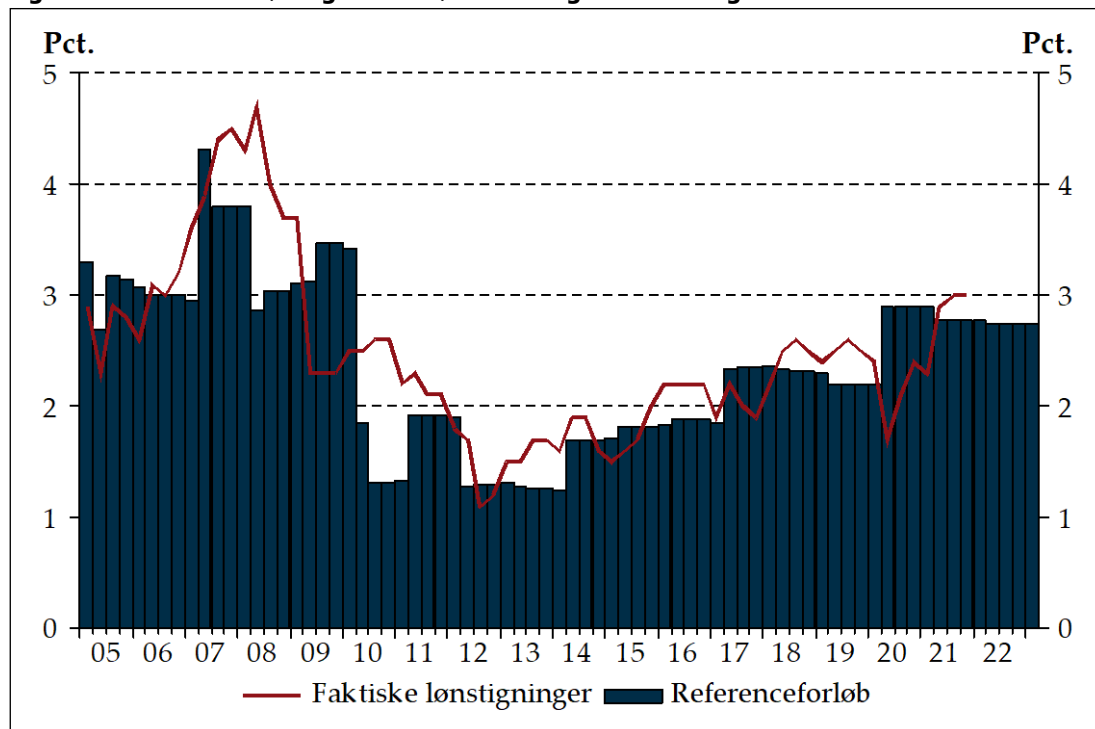
Anm.: Tabellen angiver årlig ændring i timefortjenesten. Bidraget fra pension afspejler bl.a., at pensionsbetalinger øges med lønnen. Der indgår både arbejdere og funktionærer i opgørelsen. Afrunding kan give forskel mellem sum og totaltal.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik.

Brancheopdelt lønudvikling på DA-området

Lønstigningstakten i fremstillingsvirksomhed var på 3,0 pct. i 4. kvartal 2021. Dermed lå lønstigningstakten i fremstillingsvirksomhed i 4. kvartal 2021 0,2 pct.-point over de aftalte omkostningsstigninger i det overenskomstbaserede referenceforløb. Lønstigningstakten var på niveau med 3. kvartal 2021, *jf. figur 2*. I fremstilling er en stor del af medarbejderne omfattet af mindstelønsoverenskomster, hvor det i høj grad er de lokale lønforhandlinger, som driver lønudviklingen.

Samlet set bidrog genetillæg, fritvalgsordninger, personalegoder og pensionsindbetalinger med 1,4 pct.-point til lønudviklingen i fremstilling i 4. kvartal 2021, *jf. tabel 2*.

Figur 2. Referenceforløb og faktisk lønudvikling i fremstillingsvirksomhed

Anm.: Den faktiske lønstigning omfatter fremstillingsvirksomhed på hele DA-området, det vil sige inkl. ansatte, der ikke er omfattet af overenskomster i referenceforløbet. Referenceforløbet er baseret på Industriens Overenskomst, Træ- og møbeloverenskomsten og Slagteriøverenskomsten.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.

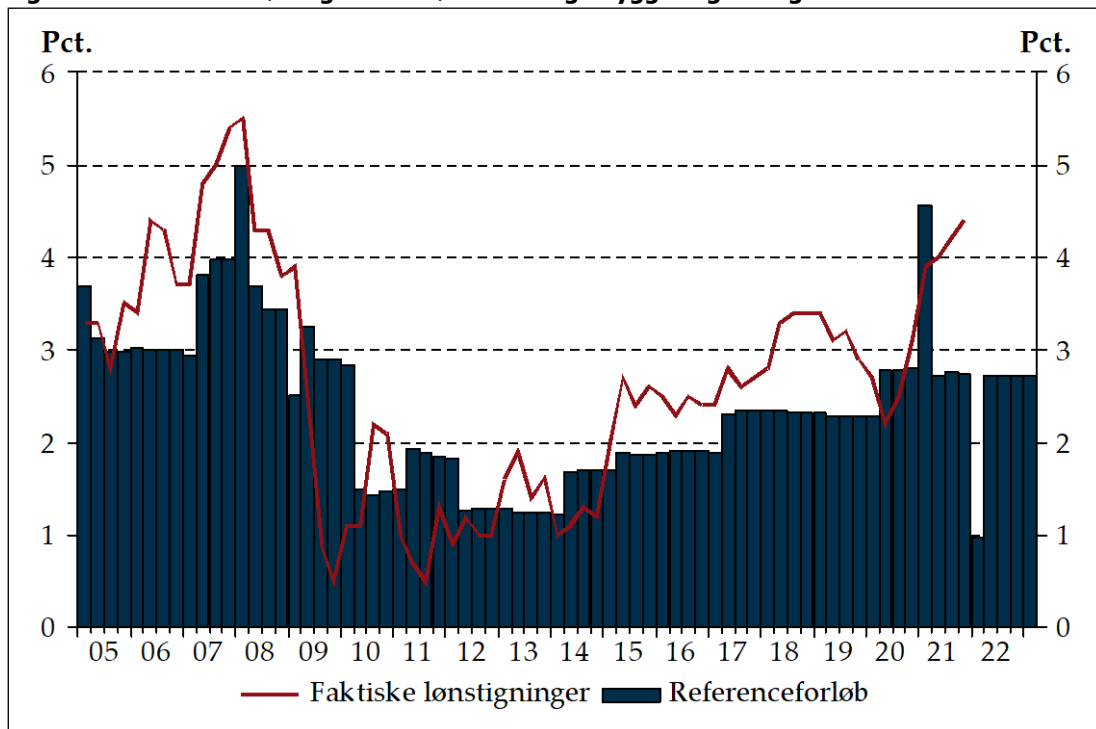
De største lønstigninger i 4. kvartal 2021 inden for fremstilling var inden for *tekstil- og beklædningsindustri*, hvor lønudviklingen var 3,5 pct. Det er 0,4 pct.-point under udviklingen foregående kvartal. De mindste lønstigninger inden for fremstilling i 4. kvartal 2021 var inden for *forsyning*, som så en lønstigningstakt på 2,3 pct., hvilket er 0,1 pct.-point højere end foregående kvartal.

Inden for bygge- og anlægsvirksomhed var den årlige lønstigningstakt 4,4 pct. i 4. kvartal 2021, hvilket er 0,2 pct.-point højere end i det foregående kvartal. Den årlige lønstigningstakt var 1,7 pct.-point over de aftalte omkostningsstigninger i det overenskomstbaserede referenceforløb, jf. figur 3.

Det samlede bidrag fra genetillægsbetalinger, fritvalgsordninger, personalegoder og pensionsindbetalinger udgjorde 1,6 pct.-point i 4. kvartal 2021, jf. tabel 2.

Inden for delbranchen *byggningsinstallation* var lønstigningen 4,4 pct. i 4. kvartal 2021. Det er uændret fra foregående kvartal. I den anden delbranche *bygge- og anlægsvirksomhed ekskl. byggningsinstallation* var lønstigningstakten 4,5 pct. i 4. kvartal 2021, hvilket er 0,3 pct.-point højere end udviklingen i foregående kvartal.

Figur 3. Referenceforløb og faktisk lønudvikling i bygge- og anlægssektoren

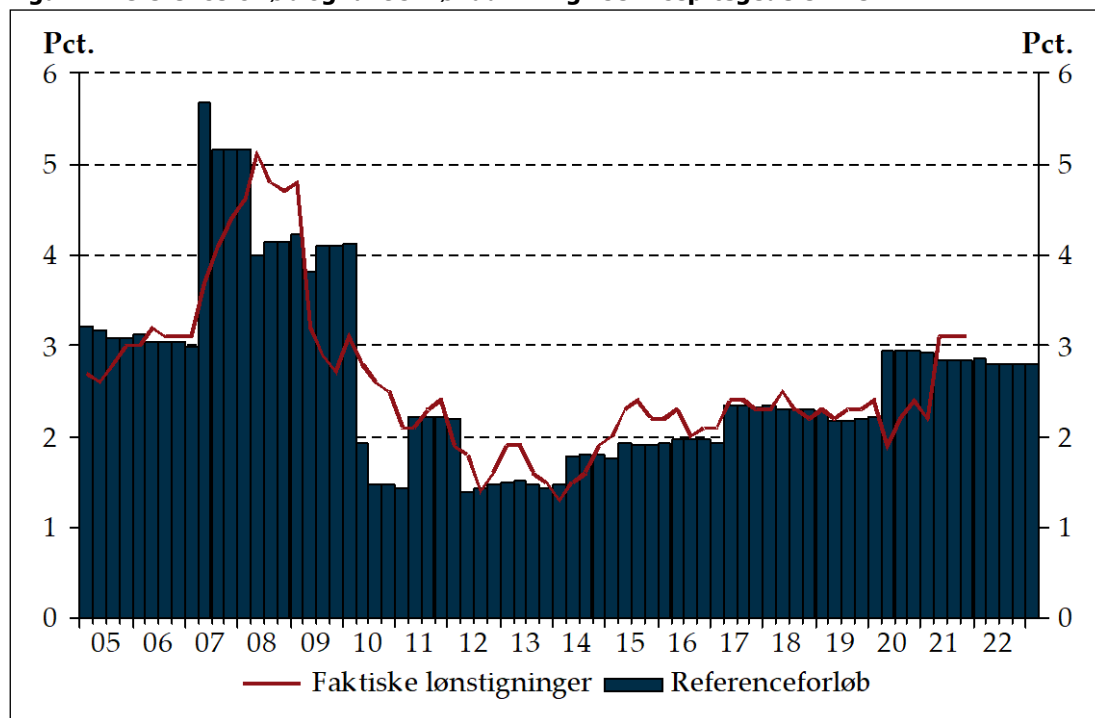
Anm.: Den faktiske lønstigning omfatter bygge- og anlægsvirksomhed på hele DA-området, det vil sige inkl. ansatte, der ikke er omfattet af overenskomster i referenceforløbet. Referenceforløbet er baseret på Bygge- og anlægs-overenskomsten, Bygningsoverenskomsten, Maleroverenskomsten, Elektrikeroverenskomsten og VVS-overenskomsten. Den markante udvikling i 1. kvartal 2021 og 1. kvartal 2022 skyldes tidsprofilen af lønstigningerne i bygge- og anlægsoverenskomsten m.fl., hvor stigningerne sker 1. maj 2020, 1. januar 2021 og 1. marts 2022.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.

Lønningerne steg med 3,1 pct. inden for serviceprægede erhverv i 4. kvartal 2021, hvilket er på niveau med 2. og 3. kvartal 2021. Lønstigningen lå dermed 0,3 pct.-point over

niveauet af de aftalte omkostningsstigninger i det overenskomstbaserede referenceforløb i 4. kvartal 2021, jf. figur 4.

Figur 4. Referenceforløb og faktisk lønudvikling i serviceprægede erhverv

Anm.: Den faktiske lønstigning omfatter de serviceprægede erhverv på hele DA-området, det vil sige inkl. ansatte, der ikke er omfattet af overenskomster i referenceforløbet. Referenceforløbet er baseret på Transport- og logistikoverenskomsten, Fællesoverenskomsten på transportområdet, Serviceoverenskomsten og Butiksoverenskomsten.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.

Det samlede bidrag fra genetillægsbetalinger, fritvalgsordninger, personalegoder og pensionsindbetalinger udgjorde 1,3 pct. i 4. kvartal 2021, jf. tabel 2.

De største lønstigninger i 4. kvartal 2021 blandt delbrancher inden for serviceprægede erhverv var inden for *IT virksomhed* og *godstransport*, hvor lønstigningstakten var 3,9 pct., hvilket er hhv. 0,5 og 0,6 pct.-point højere end i foregående kvartal. *Detailhandel nonfood* var med en lønstigningstakt på 2,3 pct. den delbranche inden for serviceprægede erhverv med den laveste lønstigning i 4. kvartal 2021. Udviklingen er 1,3 pct.-point lavere end i 3. kvartal 2021.

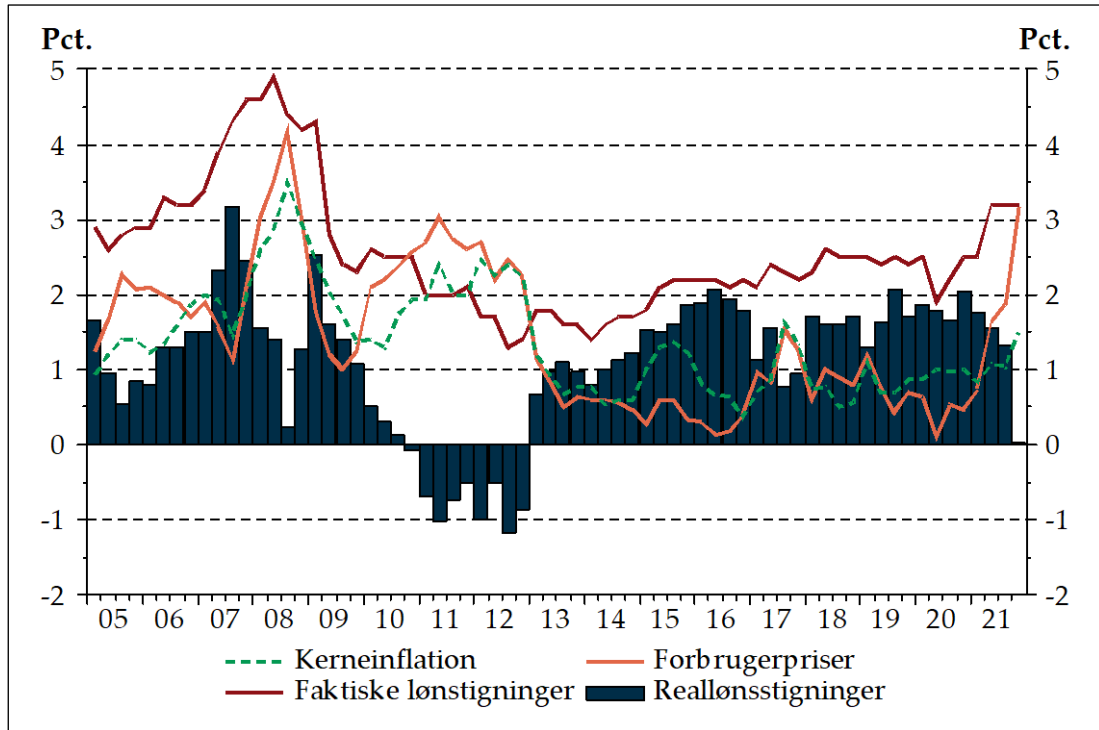
Udviklingen i reallønnen

Reallønnen angiver, hvor meget lønstigningen overstiger inflationen. Den er dermed et mål for den reelle forbedring i købekraft som følge af lønudviklingen.

I 4. kvartal 2021 lå inflationen på 3,2 pct., hvilket er 1,3 pct.-point højere end i 3. kvartal 2021 og på niveau med lønudviklingen. De privatansatte på DA-området havde dermed i 4. kvartal 2021 ingen stigning i reallønnen, jf. figur 5. Den gennemsnitlige real-lønsudvikling siden 2018 har været 1,6 pct.

Kerneinflationen, opgjort som inflationen ekskl. energi, udgjorde 1,5 pct. i 4. kvartal 2021, hvilket er 0,2 pct.-point højere end i foregående kvartal. Dermed er prisstigningerne på energi en hovedårsag til udviklingen i inflationen.

Figur 5. Udviklingen i forbrugerpriserne og reallønnen på DA-området

Anm.: Kerneinflationen er her opgjort som udviklingen i forbrugerprisindekset eksklusive energi.

Kilde: Danmarks Statistik, DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.